

cây bò trên đất mặt luống rộng 2,7 – 3 m.

Lượng phân bón cho 1 sào bí xanh như sau: (360 m²): Phân chuồng hoai mục: 6 - 7 tạ; đạm urê: 6 – 8 kg; Kali clorua: 5 – 6 kg; Supelân: 12 – 15 kg; đất chua (pH < 6) cần bón 20 – 25 kg vôi cục cho 1 sào khi bừa ngà (độ pH thích hợp cho bí 7 - 8).

Toàn bộ phân chuồng, phân lân + 50% kali + 25% đạm dùng bón lót khi gieo hạt hoặc cấy giống (gieo hạt hoặc cấy cây con cách phân 10 – 15 cm). Trồng 1 hàng ở giữa luống. Nếu làm giàn mỗi hốc gieo 3 hạt hoặc cấy hai cây (sau đề 2 cây/hốc). Nếu không làm giàn mỗi hốc gieo 4 - 5 hạt hoặc cấy 4 cây (sau đề 4 cây quay ra 4 hướng). Khi dùng màng phủ nông nghiệp chú ý để màu ánh bạc lên phía trên, các loại phân đều bón lót hết. Dùng ống bơ sữa (loại 397 g) cắt hình răng cưa chụp lỗ (rộng 8 – 10 cm) sau đó gieo hạt hoặc cấy cây giống vào đó.

- Chăm sóc: Khi cây có 2 lá thật, xới phá váng, kết hợp bón thúc bằng pha phân đạm loãng 3 - 5% (25% đạm) tưới rồi vun nhẹ cho cây. Bón thúc lần 2 cây có 5 - 6 lá thật, xới rộng, sâu kết hợp bón thúc 25% đạm + 25% kali cho cây. Bón thúc lần 3 khi chuẩn bị làm giàn bón nốt lượng phân còn lại. Đối với bí không làm giàn, không che màng phủ nông nghiệp, xới xáo toàn bộ mặt luống, làm cò, bón thúc hết phân hoá học, tưới đẫm rồi trải rạ. Khi cây bí dài 1 m trở lên thì cho leo giàn. Khi dây dài 50 cm, dùng đất chặn ngang đốt, cách 1- 2 đốt lại chặn để tranh thủ cho cây bí ra rễ bất định, tăng khả năng thu hút chất dinh dưỡng nuôi quả sau này, cứ 3 - 4 ngày lại chặn 1 lần, phải hướng ngọn bí ở hốc này bò sang hốc kia, sau đó mới nương dây cho leo giàn. Khi dây leo cần để dây ở tư thế tự nhiên, không lật úp hoặc

vặn dây. Dùng rơm rạ, dây chuối buộc ngọn vào giàn. Chú ý buộc ở phía nách lá. Bắt dây chéo chữ chi cho đều giàn và khỏi che rợp hoa quả. Giàn cắm chéo như mái nhà để tranh thủ không gian, tận dụng hợp lý ánh sáng. Mỗi cây đề 2 - 3 nhánh chính, mỗi nhánh đề 2 - 3 quả. Đặt cho cuống quả nằm đứng vào chỗ giao nhau của 2 cây dóc để khi quả lớn không xô dây, tụt giàn.

Cần sử dụng nước sạch như nước giếng khoan, ao hồ, sông ngòi chưa bị ô nhiễm tưới cho cây bí an toàn. Từ cây con đến ra hoa bí cần độ ẩm 60 - 70%. Từ ra hoa đến kết quả cần độ ẩm 70 - 80%.

Nguồn: Theo tài liệu của Diễn đàn Cây cảnh, 12/2005.

MỘT SỐ BIỆN PHÁP KỸ THUẬT NUÔI CÁ LÓC TRONG MÙA LÚ

Sau cá tra, ba sa thì cá lóc là đối tượng nuôi khá phổ biến trong bà con nông dân, nhất là trong mùa nước nổi như hiện nay. Bởi vì cá lóc dễ nuôi, chúng ăn tạp nên mùa nước nổi này bà con có thể tận dụng nguồn cá tạp, ốc cua làm nguồn thức ăn để nuôi cá lóc và cho hiệu quả cao. Tuy là vậy nhưng cũng không ít bà con nông dân nuôi cá lóc chưa nắm vững kỹ thuật nuôi và các giải pháp phòng trị bệnh trên cá lóc nên tỷ lệ hao cao, năng suất đạt thấp mà tốn nhiều chi phí nhưng hiệu quả kinh tế không cao.

Ông Phùng Minh Tăng, ngụ ở khóm Đông Thạnh Phường Mỹ Thạnh thành phố Long Xuyên là chủ trang trại nuôi cá lóc đạt hiệu quả rất cao.

Với 3 hằm mỗi hằm ông thả khoảng 40.000 đến 50.000 con giống được ông bố trí nuôi xoay vòng và thu hoạch quanh năm. Với cách làm này mỗi năm 3 hằm nuôi cá lóc ông nuôi được 6 vụ bình quân thu hoạch gần 300 tấn cá thịt, sau khi bán cá, trừ các chi phí ông còn lãi cả trăm triệu đồng. Năm nay với cách nuôi này ông thả 150.000 con cá giống, trong đó có 1 hằm cá chuẩn bị thu hoạch, hằm còn lại cá đạt từ 300 đến 500 g, mùa kiệt thì sử dụng cá biển làm thức ăn cho cá, nhưng ở mùa nước nổi này thì ông tận dụng cua, ốc bươu vàng và cá tạp nên chi phí rẻ, nếu bán cá với giá 20.000 đồng/kg thì ông đạt lợi nhuận khoảng 30%.

Nuôi cá lóc đạt hiệu quả cao, nên hiện nay phong trào nuôi cá lóc phát triển khá mạnh, nhất là mùa nước nổi này. Theo nhiều bà con nông dân cho biết mùa nước nổi nguồn cua, ốc, cá tạp nhiều mà rẻ tiền, nên chi phí nuôi cá lóc mùa này sẽ thấp góp phần tăng lợi nhuận cho bà con nông dân. Tuy nhiên vẫn còn khá nhiều bà con nông dân nuôi cá lóc theo phong trào mà ít quan tâm đến vấn đề kỹ thuật nuôi nên rủi ro sẽ cao.

Theo Tiến sĩ Dương Nhật Long, trưởng Bộ môn kỹ thuật thủy sản Khoa Thủy sản Trường Đại học Cần Thơ các yếu tố để nuôi cá lóc trong mùa nước nổi bà con nông dân cần quan tâm là: Đối với ao nuôi cá lóc thì đề bao phải được kiểm soát thường xuyên, đồng thời đầu tư hệ thống đăng xung quanh bờ phòng ngừa trường hợp mưa lớn nước lũ dâng cao đột ngột ngăn ngừa cá thất thoát ra ngoài. Đối với mô hình nuôi vèo hay còn gọi là nuôi trong mùng, khi thực hiện mô hình cần thiết kế các trụ đỡ cao ráo và chắc chắn để có thể điều chỉnh vèo cao hay thấp tùy vào mực nước từng thời điểm mùa nước nổi. Ngoài ra, cần

thường xuyên bón vôi với liều dùng từ 10 – 15 kg/100 m³ nước, hạn chế ô nhiễm môi trường nước giúp cá mau lớn.

Mật độ thả cá lóc trung bình 10 con/m², cá sẽ có không gian bơi lội giúp cá khỏe mạnh và mau lớn. Tuy nhiên gần đây nhiều bà con nông dân áp dụng khoa học kỹ thuật cao nên tăng mật độ thả cá gấp 10 lần so với trước, thậm chí có hộ thả cá với mật độ từ 300 – 500 con/m³ để khi thu hoạch năng suất đạt cao. Theo Tiến sĩ Dương Nhật Long thì mật độ thả nuôi theo phương pháp bán công nghiệp thì 50 con/m² vừa giúp cá phát triển tốt vừa đảm bảo năng suất sau này.

Thả cá mật độ vừa phải sẽ giúp chúng ta kiểm soát sự phát triển của cá, cũng như nguồn thức ăn và môi trường nước nuôi cá tốt hơn. Về thành phần thức ăn, cá lóc là đối tượng ăn thức ăn tươi sống, ngoài nguồn cá tạp hoặc cá biển làm thức ăn cho cá lóc thì trong mùa nước nổi này bà con nông dân có thể bổ sung thêm nhiều loại thức ăn đánh bắt trong thiên nhiên như cua, ốc bươu vàng. Theo Tiến sĩ Dương Nhật Long, việc bổ sung các dạng thức ăn như cua có thể bổ sung 32% Prôtein, ốc bươu vàng có thể bổ sung 16% Prôtein và có khả năng giảm chi phí cho mô hình nuôi cá lóc ở mùa này.

Thời điểm thu hoạch cá thích hợp có thể là tháng 8 - 9 âm lịch, đây là thời điểm mùa nước nổi chi phí thức ăn thấp, nếu giá cá lóc bình quân khoảng 20.000 đồng/kg thì bà con nông dân sẽ thu lợi từ 30% trở lên. Tuy nhiên cũng có một số bà con nuôi cá lóc mùa nghịch, tức là sẽ thu hoạch

vào sau tết âm lịch, thị trường tiêu thụ loại cá này rất hấp dẫn và giá cao. Tuy nhiên một vấn đề bà con nông dân cần lưu ý, đây là mùa kiệt, nguồn thức ăn cho nuôi cá lóc tăng cao, nếu hộ nào tính toán không tốt sẽ đưa chi phí tăng so với mùa nước nổi, cho dù giá cá mùa nghịch có cao nhưng khi bà con tính toán lại thì lợi nhuận thấp thậm chí có hộ phải lỗ vốn.

Để giúp cho mô hình nuôi cá lóc thành công điều quan trọng nhất là bà con nông dân phải học hỏi kỹ thuật nuôi cá lóc, khi nắm vững quy trình kỹ thuật thì nuôi cá mới thành công. Hy vọng, những thông tin mà chúng tôi cung cấp vừa rồi sẽ góp phần bổ sung thêm kiến thức cần thiết giúp cho người nuôi cá lóc sẽ ứng dụng vào sản xuất thành công, giúp cho mô hình nuôi cá lóc càng đạt hiệu quả cao.

Tác giả: Trung Liêm.

Nguồn: Theo web Nông nghiệp, ngày 15/11/2005.

KHỞI SẮC NHỜ PHỤC HỒI NGUỒN LỢI CÁ ĐỒNG

Ở vùng bắc Cà Mau, từ lâu nguồn lợi cá đồng ở đây đã trở nên nổi tiếng, nhưng thời gian qua nguồn lợi cá này đã bị cạn kiệt do khai thác bừa bãi. Xuất phát từ thực tế trên, gần đây nhiều nông dân tại huyện Trần Văn Thời tự sản xuất thành công giống cá đồng.

Việc con cá đồng bị khan hiếm và liên tục tăng giá khiến nhiều nông dân tại vùng “rốn cá” Trần Văn Thời này bưng tỉnh. Ông Tư Mến nhớ lại ngày mới đến xã Khánh Hưng thực hiện một bước đột

phá trong tạo nguồn giống cá đồng. Năm 2002 ông bắt đầu học cách ương giống cá sặc rằn. Theo ông, quan trọng nhất là khâu chăm sóc cá con, sau khi nở khoảng 2 ngày đưa ra vèo cho ăn lòng đỏ trứng, bột đậu nành... Hiện nay, cá giống của ông sản xuất ra không chỉ phục vụ nuôi gia đình, trong khu vực mà còn bán ra nhiều tỉnh lân cận khác.

Còn anh Lê Thanh Bình, nông dân xã Trần Hợi đến với nghề làm giống cá đồng cũng từ sự thúc ép của nhu cầu nuôi cá đang phát triển. Năm 2002, anh Bình bắt đầu làm thử giống và cũng thành công với việc tạo mưa giả trên đĩa cho cá đẻ trứng, sau đó đem ép và thế là có cá con đẻ bán. Nhưng trường hợp anh ép thành công cá rô đồng thì đơn giản không ngờ. Anh kể; anh quan sát thấy cá rô đồng hàng năm đẻ vào dịp tháng 8 – 9 trong diện tích nhỏ nên nếu đầu tư làm giống sẽ ít tốn kém. Do vậy năm 2003 khi chụp đĩa anh chọn 10 kg cá tốt thả xuống ao vỗ béo bằng tép, ốc... đến dịp 30/4 mưa nhiều, tát ao, sên sạch rồi cho nước mới vào, thả cá bố mẹ lúc này đã no trứng xuống. Chỉ cần một cơn mưa nhỏ là nó đẻ trắng ao. Sau đó chăm sóc cá con tới lớn để bán hơn 25 kg cá giống cho bà con xung quanh. Số còn lại anh thả ra địa nuôi, chỉ thu hoạch lứa đầu đã bán được hơn 25 triệu đồng.

Nghề nuôi cá đồng đang phát triển mạnh tại xã Khánh Hưng, còn tại vùng ngọt hóa của Cà Mau, cụ thể ở Trần Văn Thời, con cá đồng thật sự đã tạo một dấu ấn trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế tại địa phương. Đã có rất nhiều mô hình thành công và trở nên giàu có từ con cá này. Người dân tại ấp Kinh Đứng, xã Khánh Hưng ai cũng biết bác Huỳnh Kim Tuyết thực hiện mô hình